Pierwsza Ławka · zestaw działowy · zp · liceum i technikum

Dział 4

Kultura: dziedziny, twórcy, uczestnictwo

Dziedziny kultury, twórcy i ich dzieła, uczestnictwo w kulturze; nazwy osób (-er, -or, -ist, -ian); zdania względne definiujące i niedefiniujące (who, which, that, whose, where, when, przyimek na końcu); zdania do luk, opinie, e-mail. Dziewięć kart: słownictwo i gramatyka z wzorcowymi odpowiedziami, ćwiczenia, zadania typu maturalnego, dwie kartkówki (A i B) i sprawdzian (A i B) – z kluczem i zasadami oceniania. Nagranie MP3 i transkrypcje w zestawie.

Język angielski | klasa 2 LO i technikum | Dział 4 | zakres podstawowy (ZP)

	Karta	Rodzaj	Poziom	Zadania
1	**Kultura – najważniejsze wiadomości** Słownictwo, gramatyka w pigułce, wzorcowe odpowiedzi	Najważniejsze wiadomości	ZP	3 zad. · 11 pkt
2	**Kultura – ćwiczenia** Ćwiczę słownictwo, gramatykę i umiejętności z działu	Ćwiczenia	ZP	6 zad. · 26 pkt
3	**Kultura – zadania typu maturalnego** Polecenia i punktacja jak na maturze 2027	Zadania typu maturalnego	ZP	7 zad. · 32 pkt
4	**Kartkówka 1: Twórcy i uczestnictwo w kulturze – grupa A** 15 minut · 11 pkt	Kartkówka	ZP	3 zad. · 11 pkt
5	**Kartkówka 1: Twórcy i uczestnictwo w kulturze – grupa B** 15 minut · 11 pkt	Kartkówka	ZP	3 zad. · 11 pkt
6	**Kartkówka 2: Zdania względne – grupa A** 15 minut · 10 pkt	Kartkówka	ZP	3 zad. · 10 pkt
7	**Kartkówka 2: Zdania względne – grupa B** 15 minut · 10 pkt	Kartkówka	ZP	3 zad. · 10 pkt
8	**Sprawdzian: Kultura – grupa A** 45 minut · 33 pkt	Sprawdzian	ZP	8 zad. · 33 pkt
9	**Sprawdzian: Kultura – grupa B** 45 minut · 33 pkt	Sprawdzian	ZP	8 zad. · 33 pkt
10	**Transkrypcje nagrań** Rozdaj po wysłuchaniu nagrań	Ćwiczenia	ZP	1 zad. · 0 pkt

PIERWSZA ŁAWKA

Jak korzystać z zestawu

- Karta 1: słownictwo tematyczne w tabelach, gramatyka w pigułce i wzorcowe rozwiązania z komentarzem – od niej warto zacząć.
- Karta 2 to ćwiczenia na tekstach (i nagraniu), karta 3 – zadania w formule matury 2027 (polecenia i punktacja jak w arkuszach CKE).
- Karty 4–7 to dwie kartkówki po 15 minut (słownictwo, gramatyka), każda w grupach A i B. Karty 8–9 to sprawdzian (45 minut) w grupach A i B – te same typy zadań i punktacja, inne treści.
- Klucz zawiera odpowiedzi z akceptowanymi wariantami i zasady oceniania w stylu CKE.
- Osobny plik „Powtórka" zbiera słownictwo, reguły, typowe błędy i test „Sprawdź się".
- Gdzie w pliku MP3: 1 – 0:13 (całość 2:51).

Oznaczenia

ZP	zakres podstawowy
ZR	zakres rozszerzony (treści tylko dla ZR)
(0–2 pkt)	liczba punktów możliwych do zdobycia za zadanie
Zadanie 4.1.	wiązka zadań do wspólnego materiału źródłowego
Jak to sprawdza CKE	typ zadania i typowy błąd ze sprawozdań CKE
Na maturze	wymagania z podstawy programowej, których dotyczy temat

Wymagania z podstawy programowej (Dz.U. 2024 poz. 1019)

- **P I.9** kultura (np. dziedziny kultury, twórcy i ich dzieła, uczestnictwo w kulturze, tradycje i zwyczaje, media);
- **P II.5** znajduje w wypowiedzi określone informacje;
- **P III.1** określa główną myśl tekstu lub fragmentu tekstu;
- **P III.4** znajduje w tekście określone informacje;
- **P III.5** rozpoznaje związki między poszczególnymi częściami tekstu;
- **P V.1** opisuje ludzi, zwierzęta, przedmioty, miejsca i zjawiska;
- **P V.6** wyraża i uzasadnia swoje opinie i poglądy, przedstawia i ustosunkowuje się do opinii i poglądów innych osób;
- **P VII.4** wyraża swoje opinie i uzasadnia je, pyta o opinie, zgadza się lub nie zgadza się z opiniami innych osób, wyraża wątpliwość;
- **P VII.8** proponuje, przyjmuje i odrzuca propozycje, zachęca; prowadzi proste negocjacje w sytuacjach życia codziennego;
- **P VIII.2** przekazuje w języku obcym nowożytnym lub języku polskim informacje sformułowane w tym języku obcym;
- **P XIV** Uczeń posiada świadomość językową (np. podobieństw i różnic między językami).

Materiał oryginalny – nie jest kopią materiałów CKE ani podręczników. Podstawa programowa LO i technikum (Dz.U. 2018 poz. 467 w brzmieniu Dz.U. 2024 poz. 1019), wariant III.1.P (zakres podstawowy, B1, B1+ w rozumieniu) i III.1.R (zakres rozszerzony, B2, B2+ w rozumieniu). Wymagania: III.1.P: I.9; II.5; III.1, III.4, III.5; V.1, V.6; VII.4, VII.8; VIII.2; XIV. Do użytku własnego i pracy z własnymi uczniami.

Kultura – najważniejsze wiadomości

Słownictwo, gramatyka w pigułce, wzorcowe odpowiedzi

ZP KARTA 1/10

Imię i nazwisko: ..... Klasa: ..... Data: ..... Wynik: ..... / 11 pkt

Najważniejsze wiadomości · 11 pkt

Przypomnij sobie

Dziedzina	Twórca / wykonawca	Dzieło, wydarzenie
painting, sculpture, photography	painter, sculptor, artist, photographer	a painting, a portrait, a statue, an exhibition
literature	writer, novelist, poet	a novel, a poem, a short story, a book signing
music	composer, musician, singer, pianist, guitarist, conductor	a concert, a gig, an album, an orchestra, a band
film, theatre	director, actor, actress, screenwriter, comedian	a film, a play, the cast, the plot, a performance

- **Nazwy osób – przyrostki. -er**: *paint → painter, write → writer, photograph → photographer, compose → composer*; **-or**: *act → actor, direct → director, sculpt → sculptor, conduct → conductor*; **-ist**: *art → artist, novel → novelist, piano → pianist, guitar → guitarist, journal → journalist*; **-ian**: *music → musician, comedy → comedian, library → librarian, history → historian*. Pisownia: *write → writer* (bez *e*), *comedy → comedian* (bez *y*).
- **Uczestnictwo w kulturze – kolokacje:** *go to an exhibition / a gig, buy tickets in advance, the tickets are sold out, sit in the front row, give a standing ovation, read a review, the film is based on a true story, the novel is set in London, release an album, a book / film / band that everybody is talking about.*
- **Zdania względne definiujące** (bez przecinków – mówią, o kogo/co chodzi): *who / that* – ludzie, *which / that* – rzeczy, *whose* – czyj, *where* – gdzie, *when* – kiedy. *That's the actor who won the prize. The film which we saw was boring. I know a girl whose father is a pianist. This is the theatre where my parents met.* Gdy zaimek jest **dopełnieniem**, można go pominąć: *The film (which) we saw…*; gdy jest **podmiotem** – nie: *The man who lives here…*
- **Zdania względne niedefiniujące** (z przecinkami – dodatkowa informacja, zdanie bez niej nadal jest jasne): *My aunt, who is a painter, lives in Wrocław. The festival, which takes place every June, is free.* W takich zdaniach **nie używamy *that*** i **nie pomijamy** zaimka.
- **Przyimek na końcu zdania względnego** (styl codzienny): *This is the band (that) I told you about. That's the house (that) she lived in. = That's the house where she lived.* Styl formalny: *the band about which I told you* (po przyimku tylko *which / whom*, nigdy *that*).
- **Strategia na maturze – zdania do luk (III.5).** Przeczytaj zdania przed i po luce. Szukaj powiązań: zaimków (*it, they, this, there*), łączników (*however, then, also*), powtórzonych lub bliskoznacznych słów. Wstaw zdanie i przeczytaj cały akapit – musi być logiczny. Jedno zdanie jest dodatkowe: zwykle pasuje do tematu, ale nie do żadnego miejsca w tekście.

Przykłady z rozwiązaniem

Przykład 1. **Uzupełnij: *I've met the woman ___ paintings we saw at the exhibition.***

whose – „której obrazy"; po luce stoi rzeczownik (*paintings*) należący do osoby. *who* – 0 pkt.

Przykład 2. **Uzupełnij: *Is that the café ___ you met him?***

where – po luce jest pełne zdanie z podmiotem i dopełnieniem (*you met him*), brakuje okolicznika miejsca. *which* byłoby poprawne tylko z przyimkiem na końcu: *the café which you met him in.*

Przykład 3. **Połącz zdania: *My brother plays the guitar. He is in a band.* → *My brother, ___, is in a band.***
who plays the guitar – zdanie niedefiniujące (mam jednego brata), dlatego przecinki i *who*, nie *that*.

Przykład 4. **Słowotwórstwo: *The (comedy) ___ made the whole audience laugh.***
comedian – osoba (-ian); *y* znika. *comedist* nie istnieje – błąd w wyrazie = 0 pkt.

Zadania

Zadanie 1. (0–4 pkt) ..... / 4

Dopasuj czynności (1–4) do osób (a–d).

1. paints pictures	a) comedian
2. makes statues	b) poet
3. writes poems	c) painter
4. makes people laugh on stage	d) sculptor

1 ____ 2 ____ 3 ____ 4 ____

Zadanie 2. (0–4 pkt) ..... / 4

Wpisz *who*, *which*, *whose* albo *where*.

1. A director is a person _____ tells actors what to do.
2. A gallery is a place _____ you can see paintings.
3. A novel is a long story _____ somebody has written.
4. An orphan is a child _____ parents have died.

Zadanie 3. (0–3 pkt) ..... / 3

Uzupełnij kolokacje jednym wyrazem.

1. The concert was sold _____, so we watched it online.
2. The film is _____ on a true story.
3. We sat in the front _____ and saw everything.

Kultura – ćwiczenia

Ćwiczę słownictwo, gramatykę i umiejętności z działu

ZP

KARTA 2/10

Imię i nazwisko: Klasa: Data: Wynik: ..... / 26 pkt

Ćwiczenia · 26 pkt

Zadanie 1. (0–5 pkt)

Przeczytaj tekst i wykonaj zadania.

The library that became a stage

Two years ago our town library was a quiet place where you could only borrow books. Then a new librarian, Ms Karska, who had worked in a theatre in Wrocław, decided to change that.

She started an evening drama club for teenagers. At first only four of us came. We met in the reading room, which we had to tidy before closing time, and we rehearsed between the shelves.

Last month we performed our first play, based on a story by a local writer whose grandparents had built the library. Over a hundred people came, the writer sat in the front row, and at the end we got a standing ovation. Now the library is the busiest place in town on Friday evenings.

Igor, 17 – tekst własny

Zadanie 1.1. (0–4 pkt) ..... / 4

Zaznacz, które zdania są zgodne z treścią tekstu (T – True), a które nie (F – False).

1. Before Ms Karska came, the library only lent books.	T	F
2. Ms Karska had theatre experience.	T	F
3. Many teenagers joined the club from the start.	T	F
4. The play was written by the writer's grandparents.	T	F

Zadanie 1.2. (0–1 pkt) ..... / 1

Co zmieniło się w bibliotece dzięki pani Karskiej? Odpowiedz po polsku jednym zdaniem.

Miejsce na odpowiedź

Zadanie 2. (0–5 pkt) ..... / 5

Utwórz nazwy osób od wyrazów w nawiasach.

1. My cousin is a talented (piano) _____.
2. The (direct) _____ of the film gave a short speech.
3. Every (music) _____ in the orchestra wore black.
4. She works as a (photograph) _____ for a fashion magazine.
5. Ask the (library) _____ – she knows every book here.

Podgląd – Pierwsza Ławka

Zadanie 3. (0–5 pkt) ..... / 5

Wpisz zaimek względny. Podaj wszystkie możliwe odpowiedzi.

1. That's the actor _____ won an Oscar last year.
2. The song _____ you sang yesterday was beautiful.
3. I know a writer _____ books are translated into twenty languages.
4. This is the club _____ we watched the match.
5. I'll never forget the day _____ I met my favourite singer.

Zadanie 4. (0–3 pkt) ..... / 3

Połącz zdania w jedno, używając zaimka względnego. Pamiętaj o przecinkach.

1. Gdańsk is my favourite city. I spent last summer there. → Gdańsk, _____, is my favourite city.
2. Mr Lis teaches us art. His son is an actor. → Mr Lis, _____, teaches us art.
3. Our museum opened last year. It is free on Sundays. → Our museum, _____, is free on Sundays.

Zadanie 5. (0–4 pkt) ..... / 4

W których zdaniach można pominąć zaimek względny? Wpisz *tak* albo *nie*.

1. The film which I saw was boring.
2. The man who lives next door is a pianist.
3. The band that we heard on the radio is from Leeds.
4. My sister, who sings in a choir, wants to be a teacher.

Zadanie 6. (0–4 pkt) ..... / 4

Dopasuj początki wyrażeń (1–4) do zakończeń (a–d).

1. give somebody a standing	a) advance
2. buy tickets in	b) Victorian London
3. release a new	c) ovation
4. be set in	d) album

1 ____ 2 ____ 3 ____ 4 ____

PIERWSZA ŁAWKA

Kultura – zadania typu maturalnego

Polecenia i punktacja jak na maturze 2027

ZP KARTA 3/10

Imię i nazwisko: ..... Klasa: ..... Data: ..... Wynik: ..... / 32 pkt

Zadania typu maturalnego · 32 pkt

Zadanie 1. (0–3 pkt)

Posłuchaj nagrania 1. Z podanych odpowiedzi wybierz właściwą, zgodną z treścią nagrania. Zakreśl A, B albo C.

Zadanie 1.1. (0–1 pkt) ..... / 1

On Saturday, Olek is going to

A. a photography exhibition.

B. a concert.

C. a birthday party.

Zadanie 1.2. (0–1 pkt) ..... / 1

Maja can't go to the gallery on Sunday because

A. she has a family celebration.

B. the gallery is closed.

C. the tickets are too expensive.

Zadanie 1.3. (0–1 pkt) ..... / 1

What do the friends decide to do?

A. Watch a film in English on Saturday.

B. Buy tickets for the jazz concert.

C. Go to a talk on Friday.

PIERWSZA ŁAWKA

Zadanie 2. (0–3 pkt) ..... / 3

Przeczytaj tekst, z którego usunięto trzy zdania. Wpisz w luki 1–3 litery, którymi oznaczono brakujące zdania (A–D), tak aby otrzymać spójny i logiczny tekst. Jedno zdanie zostało podane dodatkowo i nie pasuje do żadnej luki.

Painting the town

In our town, the grey wall behind the bus station used to be covered in graffiti tags. **(1)** _____ Last spring the town council decided to try something different.

They invited young artists to send in designs for a mural. **(2)** _____ The winner was Lena, a seventeen-year-old student whose design showed the history of the town as a river of colours.

Lena painted the mural with the help of twenty volunteers, most of whom had never held a paint roller before. **(3)** _____ Today tourists stop to take photos there, and nobody has sprayed a tag on the wall since.

Tekst własny

A. More than forty people took part in the competition.

B. It took them three weeks, working mostly in the evenings.

C. Some of them even wanted the wall to be painted grey again.

D. Nobody liked looking at it, and cleaning it every few months cost a lot of money.

1. Luka 1: _____
2. Luka 2: _____
3. Luka 3: _____

Zadanie 3. (0–3 pkt)

Przeczytaj krótkie rozmowy. W każdej brakuje jednej wypowiedzi albo jej części. Wybierz opcję, dzięki której rozmowa będzie logiczna i spójna. Zakreśl A, B albo C.

Zadanie 3.1. (0–1 pkt) ..... / 1

X: What did you think of the play?

Y: _____

A. To be honest, I found the second half a bit slow.

B. I think it starts at seven.

C. I went there with my sister.

Zadanie 3.2. (0–1 pkt) ..... / 1

X: I think the book is much better than the film.

Y: _____

A. Yes, I've read it twice this year.

B. Where did you buy it?

C. I'm not so sure. The film has some brilliant actors.

Zadanie 3.3. (0–1 pkt) ..... / 1

X: Shall we go to the photography exhibition on Saturday?

Y: _____

A. It was really interesting.

B. Good idea, but let's book tickets first.

C. The photographer whose photos I like.

Sprawdzian: Kultura – grupa A

45 minut · 33 pkt

ZP KARTA 8/10

Imię i nazwisko: ..... Klasa: ..... Data: ..... Wynik: ..... / 33 pkt

Sprawdzian · 33 pkt

Zadanie 1. (0–4 pkt)

Przeczytaj tekst. Zaznacz, które zdania są zgodne z jego treścią.

Not a group of soloists

I started playing the violin when I was six, mostly because my grandfather, who had played in a folk band, gave me his old instrument. For years I practised alone and hated every minute.

Everything changed when I joined the youth orchestra in our city. Our conductor, a man whose energy never seems to run out, told us on the first day that an orchestra is a team, not a group of soloists.

Last December we gave a concert in the cathedral, where more than five hundred people listened to us in complete silence. When we finished, I looked at the other musicians and understood what he had meant.

Kinga, 17 – tekst własny

Zadanie 1.1. (0–4 pkt) ..... / 4

Zaznacz, które zdania są zgodne z treścią tekstu (T – True), a które nie (F – False).

1. Kinga's grandfather used to play music.	T	F
2. Kinga enjoyed practising when she was a child.	T	F
3. The conductor believes that people in an orchestra should work together.	T	F
4. Only a few people came to the concert in the cathedral.	T	F

Zadanie 2. (0–2 pkt)

Na podstawie tekstu z zadania 1 wybierz właściwą odpowiedź. Zakreśl A, B, C albo D.

Zadanie 2.1. (0–1 pkt) ..... / 1

Kinga started playing the violin because

A. her teacher made her.

B. she got an instrument from a relative.

C. her friends played too.

D. she wanted to join an orchestra.

Zadanie 2.2. (0–1 pkt) ..... / 1

What is the main idea of the last paragraph?

A. Kinga finally understood the value of playing together.

B. Concerts in cathedrals are usually quiet.

C. Kinga wants to become a soloist.

D. The audience didn't like the concert.

Zadanie 3. (0–3 pkt)

Przeczytaj krótkie rozmowy. W każdej brakuje jednej wypowiedzi albo jej części. Wybierz opcję, dzięki

Zadanie 7. (0–3 pkt) ..... / 3

Połącz każdą parę zdań w jedno zdanie, używając zaimka względnego (*who, which, whose, where*). Zapisz trzy zdania po angielsku.

1. That's the musician. He played at our school.
2. Gdańsk is my favourite city. I spent last summer there.
3. I know a girl. Her sister is a famous dancer.

Miejsce na odpowiedź

Zadanie 8. (0–12 pkt) ..... / 12

Byłeś(-aś) na koncercie ulubionego zespołu. Napisz e-mail do kolegi z Anglii, w którym:

- opiszesz miejsce koncertu i zespół
- napiszesz, jak zachowywała się publiczność
- przedstawisz swoją opinię o koncercie i ją uzasadnisz
- zaproponujesz wspólny wyjazd na kolejny koncert tego zespołu i zapytasz o termin

Oceniane będzie: Kryteria jak na maturze PP (informator CKE 2024/2025): treść 0–5, spójność i logika 0–2, zakres środków językowych 0–3, poprawność środków językowych 0–2 – razem 12 pkt. Długość: 100–150 wyrazów.

PIERWSZA ŁAWKA

CO JESZCZE JEST W ŚRODKU

Kultura: dziedziny, twórcy, uczestnictwo – kartkówki, sprawdzian i karty pracy z powtórką, język angielski, klasa 2 LO i technikum (zakres podstawowy)

Podgląd pokazał 10 z 30 stron. Pełna wersja: 30 stron A4, PDF do druku i DOCX do edycji.

- Karta 1: Kultura – najważniejsze wiadomości – 3 zadania, 11 pkt
- Karta 2: Kultura – ćwiczenia – 6 zadań, 26 pkt
- Karta 3: Kultura – zadania typu maturalnego – 7 zadań, 32 pkt
- Karta 4: Kartkówka 1: Twórcy i uczestnictwo w kulturze – grupa A – 3 zadania, 11 pkt
- Karta 5: Kartkówka 1: Twórcy i uczestnictwo w kulturze – grupa B – 3 zadania, 11 pkt
- Karta 6: Kartkówka 2: Zdania względne – grupa A – 3 zadania, 10 pkt
- Karta 7: Kartkówka 2: Zdania względne – grupa B – 3 zadania, 10 pkt
- Karta 8: Sprawdzian: Kultura – grupa A – 8 zadań, 33 pkt
- Karta 9: Sprawdzian: Kultura – grupa B – 8 zadań, 33 pkt
- Karta 10: Transkrypcje nagrań Karta 1 zbiera słownictwo i gramatykę działu z wzorcowymi odpowiedziami, karta 2 to ćwiczenia, karta 3 – zadania w formule matury 2027.

Kup pełną wersję – plik od razu na e-mail
pierwszalawka.pl/material/angielski-liceum-klasa-2-dzial-04-kultura-dziedziny-tworcy-uczestnictwo